

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 34, §1, derde lid van het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid.

- Principiële goedkeuring

De Vlaamse Regering kan een interne exploitant aanduiden van het kernnet en het aanvullend net conform de bepalingen in verordening (EG) nr. 1370/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 betreffende het openbaar personenvervoer per spoor en over de weg en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 1191/69 van de Raad en verordening (EEG) nr. 1007/70 van de Raad.

Als de VVM De Lijn voldoet aan een benchmark als vermeld in het derde lid, wordt de VVM De Lijn aangeduid als de interne exploitant van het kernnet en het aanvullend net.

De Vlaamse Regering stelt de regels voor de benchmark vast. De benchmark wordt om de tien jaar uitgevoerd met een tussentijdse evaluatie om de vijf jaar.

In dit ontwerpbesluit wordt het methodisch afsprakenkader vastgelegd om de benchmark te laten uitvoeren:

- de methode van de benchmark;
- criteria voor de methodische selectie van referentiebedrijven als vergelijkingsbasis voor de benchmark;
- efficiëntieconcepten en indicatoren voor de uitvoering van de benchmark;
- besluitvorming en rapportering over de benchmark.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD

Dit besluit heeft betrekking op het beleidsveld gemeenschappelijk vervoer, vermeld in artikel 6, §1, X, 8° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Dit ontwerpbesluit sluit aan bij artikel 34, §1, tweede lid van het decreet basisbereikbaarheid, dat de aanduiding van De Lijn als interne exploitant van het kernnet en het aanvullend net

afhankelijk maakt van een benchmark. Het geeft concreet uitvoering aan artikel 34, §1, derde lid van het decreet basisbereikbaarheid: "De Vlaamse Regering stelt de regels voor de benchmark vast".

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2019/312 van 26/11/2019.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De Lijn is momenteel de interne exploitant van het openbaar personenvervoer in het Vlaams Gewest, op basis van een Beheersovereenkomst die loopt tot en met 2020. In het decreet basisbereikbaarheid wordt vooropgesteld om De Lijn opnieuw aan te duiden als interne exploitant van het kernnet en aanvullend net, maar deze keuze wordt afhankelijk gemaakt van een nog uit te voeren benchmark inzake de performantie van De Lijn en dat dit dient te gebeuren met als basis een Besluit van de Vlaamse regering.

De benchmark moet een nauwkeurige, objectieve en meetbare evaluatie toelaten van de relatieve prestaties van De Lijn, die bijdraagt aan het antwoord op de vraag of De Lijn efficiënt werkt en tot de verantwoording van de mogelijke aanduiding van De Lijn als interne exploitant.

In dit ontwerpbesluit wordt het methodisch afsprakenkader vastgesteld om de benchmark te laten uitvoeren:

- de methode van de benchmark;
- criteria voor de methodische selectie van referentiebedrijven als vergelijkingsbasis voor de benchmark;
- efficiëntieconcepten en indicatoren voor de uitvoering van de benchmark;
- besluitvorming en rapportering over de benchmark.

Gezien de vroegere benchmark drie vervoersregio's – de provincies Zuid-Holland – Noord-Brabant – Limburg, Nordrhein-Westfalen en Schotland – naar voor schoof als vergelijkbare vervoersregio's worden deze reeds expliciet voorzien naast de criteria voor de methodische selectie.

Het globale tijdschema van de benchmark is het volgende:

- principiële goedkeuring Vlaamse Regering: 20.12.2019
- Advies MORA (30 dagen) en Raad van State (30 dagen) : begin maart 2020
- Definitieve goedkeuring Vlaamse Regering 20 of 27.03.2020
- Gebruik maken raamcontracten Vlaamse Gemeenschap (mini competitie aan de hand van bestek cf onderdelen begrotingsakkoord): einde mei (+ toewijzen opdracht)
- Oplevering studie: september / oktober 2020
- Voor het einde 2020 beslissing Vlaamse Regering over het interne operatorschap

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

In dit artikel worden zes kernbegrippen gedefinieerd, die de methode bepalen van de uit te voeren benchmark. De methode steunt op de berekening, vergelijking en interpretatie van verschillende ratio's tussen meerdere grootheden, die kenmerkend zijn voor de te benchmarken exploitanten of referentiebedrijven, gebundeld tot vier efficiëntieconcepten. Deze werkwijze is conform met de standaard methodes voor benchmarking.

Art. 2.

In dit artikel worden regels vastgelegd voor de methodische selectie van referentiebedrijven die worden gebruikt als vergelijkingsbasis voor de benchmark.

In het eerste lid wordt deze vergelijkingsbasis afgebakend binnen een vork van minimum vijf en maximum 10 referentiebedrijven. Deze vork is conform standaard criteria voor benchmarking.

In het tweede lid worden objectieve kenmerken vastgesteld voor de selectie van de referentiebedrijven.

In het derde lid worden de exploitanten binnen drie regio's rechtstreeks geselecteerd als referentiebedrijven omdat ze beantwoorden aan de in het tweede lid benoemde kenmerken en een klaarblijkelijk geschikt profiel hebben dat zich leent tot vergelijking met De Lijn.

Art. 3.

In dit artikel worden vier efficiëntieconcepten en tien benchmarkindicatoren vastgelegd, die worden gebruikt voor de vergelijking van de efficiëntie tussen De Lijn en de geselecteerde referentiebedrijven.

De tien benchmarkindicatoren zijn zo bepaald dat ze de productieketen van een openbaarvervoerdienst zo goed mogelijk dekken. Deze benchmarkindicatoren worden gebundeld tot vier grote efficiëntieconcepten, die geschikt zijn voor de (brede) interpretatie van de meetbare gegevens die voor de benchmark worden verzameld:

Productieve efficiëntie: in welke mate wordt maximaal geproduceerd (output) met de aangewende middelen (input)? Of omgekeerd, in welke mate wordt de hoeveelheid gebruikte input geminimaliseerd, gelet op de gekozen output?

Kostenefficiëntie: in welke mate wordt geproduceerd aan minimale kosten rekening houdend met de gestelde kwaliteitseisen?

Allocatieve efficiëntie: in welke mate dekt de productie de behoefte?

Dynamische efficiëntie: in welke mate blijft het bedrijf "bij de tijd"? Dit efficiëntieconcept focust op verandering en aanpassingsvermogen, zoals de implementatie van (technische) innovatie – waar zinvol en kostenefficiënt.

Art. 4.

In dit artikel worden afspraken vastgelegd over de besluitvorming en een transparante en gebruiksvriendelijke rapportering van de resultaten van de benchmark.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De raming van de kost voor de uitvoering van de benchmark bedraagt € 300.000. De Inspectie van Financiën gaf een gunst advies op 26/11/2019. Het begrotingsakkoord is verleend op 10.12.2019. De voorwaarden vermeld in begrotingsakkoord zullen vervuld worden. Aan het ontwerp BVR met de formele criteria worden geen aanpassingen doorgevoerd. Zoals ook opgenomen is in de criteria van het ontwerp BVR beperkt de benchmark zich niet tot louter exploitatie. Ook elementen zoals overhead, regie, investeringen enz... worden meegenomen in de analyse.

B. ESR-TOETS

Het bedrag voor de uitvoering van de benchmark is voorzien op begrotingsartikel MB0-1MEF2EA-WT van Basisallocatie 1ME023 van 2020.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen bijkomend personeel nodig om de benchmark uit te voeren.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring wordt het ontwerpbesluit voor advies bezorgd aan de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA). Vervolgens, al dan niet na aanpassing van het BVR op basis van opmerkingen aan de nota en tweede principële goedkeuring op de Vlaander regering, wordt ook advies gevraagd aan de Raad van State, afdeling Wetgeving.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 34, §1, derde lid van het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid.

2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken:

- a) te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) in te winnen (cfr. artikel 4, 6° van het decreet houdende de oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen van 7 juli 2006),
- b) te machtigen te beoordelen of voormeld advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de

heden door de Vlaamse regering principieel goedgekeurde tekst,

c) te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2^o, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS